

РЕШЕНИЕ

№ 7965

гр. София, 07.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65
състав**, в публично заседание на 22.05.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **11054** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 166 ДОПК, вр. чл. 195б от Закона за водите (ЗВ).

Делото е образувано по жалба на "Напоителни системи" ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление в [населено място], представлявано от изпълнителния директор А. М., против Акт за установяване на публично държавно вземане (АУПДВ) № 87/26.10.2023 г., издаден от директора на Басейнова дирекция "И. район" (БД ИБР), с който по отношение на жалбоподателя е установено задължение в размер на 4 804, 41 лева (главница) и дължимата лихва в размер на 412,32 лв. за периода на забава от 16.02.2023г. до 26.10.2023г., както и законната лихва до окончателното погасяване на главницата от датата, следваща датата на издаване на АУПДВ.

В жалбата се твърди, че Актът за установяване на публични държавно вземане (АУПДВ) е незаконосъобразен, поради противоречие с процесуалния и материалния закон. Сочи се, че оспореният административен акт не отговаря на изискванията на чл. 59 от АПК, тъй като не съдържа фактически и правни основания за издаването му; че адресатът на акта не е канен и не е присъствал на проверки във връзка с обстоятелствата, установени и изложени в мотивите на акта, съответно не е бил запознат с приетите констатации, което нарушава правото му на защита; че не е спазен преключивният срок за съставянето на АУПДВ; че проверка чрез засичане на водомерите за установяване на реално изразходваното количество вода не е извършена. Иска се отмяна на административния акт. Претендира се присъждане на

разноски, съгласно представен списък (л. 102).

Ответникът, директорът на Басейнова дирекция „И. район“, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата, като твърди, че не са налице сочените пороци. Моли съда да отхвърли обжалването. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София - град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

По делото са представени разрешително за водоползване № 0670 от 29.11.2001 г. на министъра на околната среда и водите и решение № РР-1286/07.07.2011 г. на директора на Басейнова дирекция за управление на водите в И. район с център [населено място], от които се установява, че „Напоителни системи“ ЕАД е притежавало до 29.11.2016 г. разрешително за водоземане № 0670/29.11.2001 г. (с променен номер на 31420021) от повърхностен обект – язовир „К.“, изграден на дере № 1 в землището на [населено място], [община], област П..

По делото не са представени доказателства за продължаване действието на разрешението след 29.11.2016 г., а и няма такива твърдения от страните, поради което съдът приема, че след 29.11.2016 г. „Напоителни системи“ ЕАД не притежава разрешение за водоземане от повърхностен обект – язовир „К.“, в землището на [населено място], [община], област П..

Установява се, че с писмо вх. № КД-04-2004/07.02.2023 г. е подадена декларация по чл. 194б от ЗВ от изпълнителния директор на „Напоителни системи“ ЕАД, отнасяща се за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. В същата е отразено, че дружеството е титуляр на разрешително № 31420021 за водоземане от повърхностни води. Декларирано е, че е отнет воден обем в размер на 2 463 800 куб. м. с цел напояване, който е изчислен по измервателно устройство – рейка, като е направено отбелязване, че количеството е неразрешено. Във визираната декларация е посочена дължимата такса в размер на 4 804,41 лева, определена по реда на чл. 12 от Тарифата за таксите за водоземане, за ползване на воден обект и за замърсяване. В края на първа страница от декларацията е отразено, че отнетият обем вода е по – голям от обема вода, изчислен по съответните норми на водопотребление, определени в наредбата за водопотребление за съответните култури.

На 23.08.2023 г. е съставен констативен протокол № ПВ1-185/23.08.2023 г. от главен експерт в дирекция „Контрол“ при на Басейнова дирекция „И. район“, с който въз основа на горепосочената декларация е прието за установено, че „Напоителни системи“ ЕАД е отнело вода от язовир „К.“ в размер на 2 463 800 куб. м., поради което дължи сумата от 4 804,41 лева, представляваща дължимата за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. такса по чл. 12 от Тарифата за таксите за водоземане, за ползване на воден обект и за замърсяване. В тази връзка е изпратена покана изх. № ПО-02-499/28.08.2023 г. до дружеството – жалбоподател за доброволно плащане на дължимата такса, получена на 29.08.2023 г. (л. 18). Указано е на „Напоителни системи“ ЕАД в 7 – дневен срок да заплати дължимата такса за водоземането в размер на 4 804,41 лева. Посочено е, че при неизпълнение на указанията ще последва издаването на акт за установяване на публични държавно вземане. Във визираната покана се съдържа и уведомление за започване на производство за издаване на акт за установяване на публично държавно вземане. За да се гарантират правата на заинтересованата страна в иницирираното административно производство, на основание чл. 34 от АПК изрично на „Напоителни системи“ ЕАД е указано правото да

се запознае, съответно да се снабди с препис от документите по преписката, както и да изрази становище по събраните доказателства, включително писмени искания и възражения.

Производството е приключило с издаване на оспорения АУПДВ № 87/26.10.2023 г., издаден от директора на Басейнова дирекция „И. район“, с който по отношение на „Напоителни системи“ ЕАД е установено задължение в размер на 4 804,41 лева (главница) – такси за водовземане на повърхностни води за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. и задължение в размер на 412,32 лева – законна лихва за периода от 16.02.2023 г. до 26.10.2023 г., както и законната лихва до окончателното погасяване на главницата от датата, следваща датата на издаване на АУПДВ. В АУПДВ е посочено, че задълженията са изчислени на база подадената декларация по чл.194б от Закона за водите с вх. № КД-04-2004/07.02.2023 г., като таксата се дължи на основание чл.194, ал.1, т.1, б. „а“, вр. ал.6 от Закона за водите, вр. чл.12, ал.1, т.3 и ал.3, т.2 от Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване (Тарифата).

В хода на съдебното производство са приети писмените доказателства, приложени към жалбата, тези представени с писмо вх. № 7721 от 26.02.2024 г. по описа на АССГ (л. 65), както и съдържащите се в административната преписка.

По делото е допусната съдебно - икономическа експертиза, заключението по която е прието без възражения от страните. Според заключението, проверката на директора на Басейнова дирекция е извършена само по документи - подадена декларация по чл. 194б, ал.1 от Закона за водите (страница 56 от делото). Експертът е извършил анализирал на актуваните водни количества, които са в размер на 216 000 м³ за площ 1100 дка с култура „Царевница“, а не на декларираните от дружеството обеми с аргумент, че не е ясно как последните са измерени и определени. Според вещото лице, в случая е приложим коефициентът по чл.12, ал.3, т.1 по Тарифата - 0,7, тъй като актуваното количество от 216 000 м³ е по - малко от заложеното, съгласно Приложение № 2 към чл. 3, ал. 3 Таблица № 1, позиция 4 - Култура „Царевница за зърно“, което е в размер на 450 литра на декар или общо 495 000 м³.

При така установените факти, Административен съд София - град достига до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в законоустановения срок, от надлежна страна – адресат на акта, за която е налице пряк и непосредствен интерес от обжалването.

Съгласно чл. 195б от ЗВ, вземанията за незаплатените по реда на чл.195а, ал.1 такси по този закон се определят с акт за установяване на публично държавно вземане от директорите на басейнови дирекции, издаден по реда на чл. 16б от Данъчно-осигурително процесуалния кодекс. Актът се съставя въз основа на писмени доказателства, включващи: 1. извлечения от сметките, по които постъпват таксите; 2. платежни и други счетоводни документи, издадени от лицата, използващи водите; 3. покана към лицето за доброволно изпълнение; 4. констативни протоколи от извършения контрол за изпълнение на задължението.

Процесният АУПДВ е издаден от компетентен орган – директорът на Басейнова дирекция „И. район“, съгласно разпоредбата на чл.195б, ал.1, вр. чл.152, ал.1, т.3 от ЗВ.

АУПДВ е издаден в предвидената писмена форма, като е фактически и правно мотивиран. Следва да се отбележи, че е посочен обектът, от който е отнемано вода, а

именно язовир „К.“, изграден на дере № 1 в землището на [населено място], [община], област П.. В достатъчна степен подробно и ясно в акта са определени, както времевият период, за който дружеството не е погасило задълженията за такси за водоземане, така и размерът на задълженията, като са посочени фактическите и правните основания за издаване на акта. Отразено е, че разрешението за водоползване на дружеството е с изтекъл срок на действие, но водоземането не е било преустановено. В тази връзка обосновано в акта е направено препращане към разпоредбата на § 9 ПЗР на ЗВ, регламентираща, че когато използването на водите се осъществява без основание (в случая без валидно разрешение за водоползване), лицето, използващо водите, дължи заплащане на таксите, предвидени в този закон, считано от влизането в сила на тарифите, предвидени от този закон, независимо от етапа, на който се намира процедурата за издаване или преоформяне на разрешителното му. В този смисъл не е налице непълнота или нарушение на изискването за форма.

При извършената служебна проверка съдът не констатира съществени нарушения на административнопроизводствени правила. Извършена е проверка за заплащане на дължимите такси, за което е съставен констативен протокол. На жалбоподателят е изпратена покана за доброволно изпълнение, съгласно чл. 195б, ал. 2, т. 3 от ЗВ. Следователно дружеството е било надлежно уведомен за започване на производството с писмо с № ПО-02-499/28.08.2023 г. и на същия е предоставена възможност да заяви становище и да ангажира доказателства, да направи писмени бележки и възражения. В този смисъл, било е гарантирано правото на защита, тъй като дружеството – жалбоподател е имало възможност да направи всичките си искания и възражения и да представи писмени доказателства. Въз основа на представената от дружеството декларация по чл. 194б от ЗВ и съставения констативен протокол е издаден оспореният АУПДВ, с който е определен размер на задължението за такса в размер идентичен с този посочен в подадената от дружеството декларация. Нито в административното производство, нито в настоящото съдебно производство, жалбоподателят представи нови писмени доказателства, установяващи плащане на процесните задължения.

В случая действително не е извършена проверка по реда на чл. 194б, ал.3 от ЗВ от страна на административния орган, но това не води до съществено нарушение на процесуалните правила, свързани с установяване на ползваните количества вода. Това е така, тъй като административният орган изцяло е приел за вярно декларираната информация от жалбоподателя, поради което не се налага извършването на корекция на декларацията. Извършването на такава проверка би имала значение единствено при хипотезата, ако органът приеме различна информация, с която негативно за жалбоподателя се засягат основата и размерът на декларираната такса, т. е. води до повишение на декларираната такса. Настоящият случай не е такъв, тъй като е приета за вярна декларираната информация. С обсъжданата декларация оспорващата страна е декларирала, че има задължения за заплащане на такса за водоземане, т.е. направено е изявление пред административен орган, с което деклараторът е удостоверил факт, който е неблагоприятен за него, доколкото се касае за задължения. Тази декларация представлява частен свидетелстващ документ, удостоверяващ неизгодни за издателя факти в настоящия процес, поради което този документ разполага с материална доказателствена сила. В същото време не се оспорва авторството на този документ, а доколкото не се представят никакви доказателства за неправилно деклариране, се

явява неоснователно възражението за неправилно определяне на количеството отнета вода, респ. размерът на таксата. Следователно няма пречка количеството отнета вода, респ. размерът на таксата да се определи въз основа на информацията, посочена в декларацията на задълженото лице, ако не се утежнява неговото положение. В допълнение, следва да се отбележи, че в хода на преписката не е правено фактическо възражение срещу установените количества, не са представени показатели от извършено от дружеството замерване, които да докажат неправилността на определения обем. Такива не са ангажирани и в хода на съдебното следствие.

Предвид изложеното съдът приема, че отразеното в Констативен протокол № ПВ1-185/23.08.2023г., че е извършено водовземане в посочения в акта обем за периода не е опровергано в хода на производството пред органа, както и на съдебното такова. Съдът кредитира и писмените доказателства, приложенияят към писмо вх. № 7721 от 26.02.2024 г. - доклад по чл. 48, ал. 1, т. 12 от ЗВ на изпълнителния директор на „Напоителни системи“ ЕАД – [населено място], от който се установява количеството воден обем използван от яз. „К.“. Данните от доклада съответстват на установеното в КП. В тази връзка не са допуснати нарушения при установяване на задължението.

Следва да се отбележи, че 14 – дневният срок за съставяне на АУПДВ от започване на производството не е преклузивен, както неоснователно се твърди в жалбата.

Според настоящия съдебен състав оспореният АУПДВ е издаден и в съответствие с приложимия материален закон.

Разпоредбата на чл. 194, ал. 1, т. 1 от ЗВ ясно посочва, че такса се дължи за водовземане, т.е. значимият факт, при осъществяването на който възниква задължението за заплащане на такса, е вземането на водата от водния обект. В този смисъл е и легалната дефиниция на термина, дадена в § 1, т. 7 от ДР на ЗВ, съгласно която водовземане е всяка дейност, свързана с отнемане на води от водните обекти. Отнесено към процесния случай, това правило означава, че дейността на жалбоподателя по напояване на селскостопански площи, доколкото е свързана с отнемане на води от язовир „К.“, представлява водовземане. В този смисъл е и константната практика на ВАС на РБ – Решение № 7016 от 12.06.2015 г. по адм. д. № 10803/2014 г. и Решение № 3104 от 20.03.2015 г. по адм. д. № 2025/2014 г. и др.

Определената с АУПДВ такса е по чл.194, ал.1, т.1, б. „а“ от ЗВ за осъществено водовземане от повърхностни води. Таксата за водовземане от повърхностни води представлява публично държавно вземане по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 3 ДОПК, тъй като е установена по основание със закон. Основанието за дължимата такса е регламентирано със Закона за водите.

Разпоредбите на чл. 194, ал. 1, т. 1, б. „а“ и § 9 от ПЗР на ЗВ установяват заплащането на такса за водовземане от повърхностни води, когато се осъществява без основание (в конкретния случай при изтекло действие на разрешението). По делото е безспорно установен общият обем на водовземане от повърхностните води от язовир „К.“, който за периода от 01.01.2022г. до 31.12.2022г. възлиза на 2 463 800 куб. м. За тези водни количества дружеството дължи заплащане на такса за водовземане от повърхностни води, която правилно е изчислена съобразно формулите по чл. 12, ал. 1, т. 3 и ал. 3, т. 2 от Тарифата. Съгласно чл. 12, ал. 1, т. 3 от Тарифата дължимата такса е 0,0015 лева за един куб. м. В настоящия случай е приложим и корекционният коефициент 1,3 по чл. 12, ал. 3, т. 2 от Тарифата, тъй като в декларацията е отразено, че отнетият обем вода е по – голям от обема, изчислен по съответните норми на потребление, определени с наредбата на чл. 117, ал. 2 ЗВ. С оглед гореизложеното следва извод, че

дължимата такса е в размер на 4 804,41 лева. По делото не е спорно, че начислената такса за водовземане не е заплатена в определения за това срок по чл. 194б, ал. 2 ЗВ, поради което законосъобразно административният орган е пристъпил към издаването на АУПДВ по чл. 195б, ал. 1 от ЗВ. В този смисъл е практиката на ВАС на РБ по идентични дела за същия обект – Решение № 10243 от 14.11.2022 г. по адм. д. № 5824/2022 г.; Решение № 13887 от 10.11.2020 г. по адм. д. № 7933/2020 г.

Относно определената лихва, съдът съобрази следното: Съгласно чл. 194б, ал. 2 ЗВ задължението по декларацията, по която задълженото лице е изчислило дължимата такса, се внася в срок до 15 февруари на годината, следваща годината на задължението, поради което периодът на забавата за отчетния период е от 16.02.2023 г., както е приел и административният орган. По силата на чл. 175, ал. 1 ДОПК за незаплатените в законоустановените срокове публични задължения се дължи лихва в размер, определен в Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни вземания. С оглед на изложеното процесният АУПДВ е законосъобразен, поради което жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на делото и на основание чл. 143, ал. 3 АПК основателно се явява своевременно направеното от процесуалния представител на ответника искане за присъждане на разноски. Съгласно чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ, вр. чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, за производството по настоящото дело, разноските за юрисконсултско възнаграждение на ответника следва да бъдат определени в размер на 100 лв.

По изложените съображения, Административен съд София – град, Първо отделение, 65-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Напоителни системи“ ЕАД срещу Акт за установяване на публични държавно вземане № 87/26.10.2023 г., издаден от директора на Басейнова дирекция „И. район“.

ОСЪЖДА „Напоителни системи“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] да заплати на Басейнова дирекция „И. район“ юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 (сто) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: